SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:529

av Annelie Hastig Olsson och Katarina Stenström Ros (båda M)

Tydligare direktiv till Allmänna arvsfonden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge Allmänna arvsfonden tydligare direktiv om att öka sitt ekonomiska stöd till verksamheter som stöder barn som växer upp med föräldrar som har missbruksproblem och/eller lider av psykisk ohälsa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I Sverige lever ett stort antal barn med föräldrar som har psykiska problem och missbruksproblem. Mörkertalet är stort, men beräkningar utifrån missbruksrelaterade domar och öppenvård, gör gällande att vart sjätte barn växer upp under dessa förhållanden, hela eller delar av barndom. Det är en barndom präglad av utsatthet och ändå får få av dessa barn stöd från samhället. Exakta siffror finns inte att tillgå, men utifrån de som finns kan man se att kanske 25% av barnen vars föräldrar får stöd från samhället, får själva stöd. Det visar att stöd till föräldrar inte automatiskt ger stöd till barn. Dessutom är mörkertalet stort och många barn som lever under dessa förhållanden upptäcks aldrig. Riskerna för att barnen själva hamna i missbruk eller får psykiska problem är stora. Vittnesmål från barn som växer upp under dessa förhållanden, visar på en stor ensamhet och utsatthet, inte minst under högtider så som jul, födelsedagar, skolavslutningar och lov. Vittnesmålen visar också att varken skola eller andra delar av

samhället är närvarande nog att ge det stöd som behövs. Barnen anger själva att stöd från en trygg vuxen hade gjort hela skillnaden i deras barndom. Någon som ser dem och någon att prata med. Att få känna trygghet och uppleva gemenskap.

Allmänna arvsfonden förfogar över betydande resurser som delas ut för att stödja olika delar av samhället. Under 2025 delade allmänna arvsfonden ut 1,3 miljarder kronor. Ungefär 51,6 miljoner, dvs 3,9%, av dessa medel gick till stöd för utsatta barn. Detta är en relativt liten andel av de utdelade medlen och det finns en stor potential att göra stor skillnad genom att rikta en större del av utdelningarna till stöd för barn som växer upp i familjer där föräldrar lever med missbruksproblematik och psykiskohälsa.

Därför bör Allmänna arvsfonden få tydligare direktiv om att öka sitt ekonomiska stöd till verksamheter som stödjer barn som växer upp med föräldrar som har missbruksproblem och/eller lider av psykisk ohälsa.

Annelie Hastig Olsson (M) *Katarina Stenström Ros (M)*